

# עיון אחד

22.5.2009  
כ"ח באייר תשס"ט  
יום שישי  
יומן פנימי 16  
(1839)

לְבַמַּעַן צִיּוֹן לֹא אֲזַוְשֶׁהָ, וּלְבַמַּעַן יְרוּשָׁלַם לֹא אֲשַׁקּוּט,  
עַד יֵצֵא כְנֻגָה צְדָקָה, וַיִּשְׁוַעַתָּה כְּלִפְיֵד יִבְעָרוּ [...]  
עַל זִוְמוֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַם, הִפְקַדְתִּי שְׂמֵרִים כָּל הַיּוֹם  
וְכָל הַלַּיְלָה תִּבְמִיד, לֹא יִזְוָשׁוּ (ישעיהו סב א-ו)

# אשתחן האזכיר

בררכת השחייה המחודשת נפתחה בשבת האחרונה והשמחה רבה.

בשלב זה הברכה על מתקניה בתקופת הרצה וניסיון, ואני מקווה שבמהלך עונת הרחצה נאתר התקלות, נתקן ונסדיר כנדרש.

המזכירות אישרה תקציב מיוחד לתוספת הצללה לשטח הברכה, הנושא בטיפול ויוסדר בהקדם אפשרי. מערכת משוכללת של משאבות פועלת בברכה (מתחת לברכת הילדים), הן לסחרור המים והן לחיטוי בכלור וחומצת מלח. מערכת בקרה וניטור ממוחשב פועלת עם המשאבות כולל מערכת סינון ועוד מכלול של עזרים ואביזרים על מנת שהתוצאה למעלה בברכה תהיה נקייה, צלולה, ללא סיכוני בריאות. במצבים של הפסקת חשמל, כאשר המשאבות מפסיקות לעבוד, יידרשו המתרחצים לצאת מהמים ולפנות את הברכה, עד הפעלה מחדש וכו'... נא להישמע להוראות המצילים!

קריאה לבעלי הכלבים לשתף פעולה ולקשור הכלבים מחוץ לברכה או בבית! פינת הקפה מיועדת לחברים להנאתם ולרווחתם, אלא שעיקר המשתמשים הם דווקא ילדינו החמודים שמאוד אוהבים נס קפה עם הרבה חלב, וזה נשפך ומתפזר והבלאגן חוגג...

תקציב אחזקת הברכה מוגבל וחמישה ליטר חלב ליום זה קצת מוגזם... אז אנא ההורים, טפלו בילדיכם ואל תשלחו אותם לפינת הקפה... ובאותו העניין בואו נשמור על הניקיון בברכה, כולנו ולא רק המצילים, כוסות וסכו"ם חד-פעמי מתגולל ברוח, נייר עטיפה וסתם פריטי לכלוך, נא להרים ולשים בפח האשפה - בואו נקשה על חיי הזבובים!!!

הרחצה בברכה מיועדת לחברי הקיבוץ משפחותיהם ואורחיהם, מרכז החינוך שלנו, דוד בהיר, הוציא הוראה כתובה לצוות המצילים ולהנהלת ביה"ס שלא לאפשר רחצה בברכה בשעות הלימודים לילדי ביה"ס. ובאותו העניין לילדינו הבוגרים, זה בסדר להזמין חבר או חברה, אבל להזמין את כל הכיתה זו הגזמה פראית ובהחלט לא מובן מאליו, לתשומת לבכם.

ובעניין אחר, חברים וצעירים המשרתים במילואים, אמורים לקבל תגמולי מילואים משני גורמים: הביטוח הלאומי משלם למעסיק (הקיבוץ) תמורת תלוש ימי המילואים, וסכומים אלו מועברים לחשבון הקיבוץ. נוסף לכך, מקבל המילואימניק תגמולי מילואים ממשרד הביטחון, כפיצוי לשירות עפ"י דירוג ימי המילואים וכהחזר הוצאות למפקדים. סכומים אלו מזוכים לתקציבו של המילואימניק. על כן נא להעביר התלושים והאישורים השונים להנה"ח בהקדם לאחר גמר השירות, ותזוכו בתקציב כנדרש.

גבי דגן הודיע על הפסקת עבודתו כמרכז הנוי. גבי מילא תפקידו כאחראי הנוי בחצר ברוח טובה והיענות לצרכי החברים ואכן החצר נראית ירוקה ופורחת הרבה בזכותו

ועל כך מגיעה לו תודתנו. מכרז למרכז הנוי על לוח המודעות וברקע מתפתחת יוזמה לניהול נוי משותף לשלושת משקי הגבעה עח"א, עח"מ ותל יוסף, נראה מה יתפתח... בעקבות הקלפי האחרון לנושא פעילות צוותי השינוי, החלה סדרת אסיפות כלליות בהן מציג כל צוות את עקרונות מודל השינוי אותו הוא מוביל. בשלב זה הוצגו עקרונות המודל השיתופי והשבוע תתקיים אסיפה לדיון במודל שהוצג. לאחר מכן ובמגמת רצף שבועי, יציג צוות ההתחדשות את מודל רשת הביטחון ויתקיים דיון בהתאם. המשך התהליך אמור להיות בניסוח הצעות החלטה והגשה לקלפי. אני מניח שתהליך זה יימשך עד ראש השנה ובסופו נידרש כולנו להכריע במשאל חברים לגבי מתכונת השינוי באורחות החיים המועדפת.

### מהחלטות המזכירות:

בעקבות ההחלטה על מתכונת "חיסכון חסום" כבטוחת מימון לתוספות פרטיות במסגרת שיפוץ הבתים, הוחלט לבדוק מכלול יתרות תקציב של החברים הרשומות כתת-תקציב לאורך זמן ללא ריבית כדין החיסכון (בגין הורים למשל...), החלטה מסודרת לאחר הבדיקה תפורסם לציבור. המזכירות אישרה הצעת ועדת הבריאות, בנושא חובת תושבים בני זוג של חברים, לתשלום מחצית הוצאות רפואיות לילדיהם ותשלום מלא לשאר הוצאות הבריאות האישיות. נוסח מלא של ההחלטה ניתן לקבל במזכירות הטכנית אצל נלי. חג השבועות בפתח, וגם טכס חנוכת הבריכה המחודשת על סדר היום ואחר כך החופש הגדול ובאופק י"ח באלול, חברים זו ממש עין חרוד ללא הפסקה, ואיך הגדיר זאת אחד החברים: "שט לו הברווז בנוחות ובקלילות על פני המים אבל מדווש בכל הכוח ברגליו מתחת לפני המים..." והנמשל מתייחס לאנשי התרבות ויובל בראשם שישמחו לכל עזרה ורצון טוב ובעיקר כתפיים צעירות וחסונות לחלוקת העומס וההכנות.

שבת שלום

אילן צור



# משואות 2009

השנה שנת תשס"ט, 2009, מלאו 61 שנים למדינת ישראל.  
השנה הוכחנו שהעם יודע להתלכד ולתמוך בצה"ל בעת מלחמה ומתוצאות הבחירות נראה, שהעם מצפה מהממשלה שתדע לתת מענה להביא ביטחון ושלום בגבולותינו. מי ייתן ובקרוב נראה גם את גלעד שליט חוזר הביתה אל משפחתו, חבריו ועמו. "ושבו בנים לגבולם".

יעלו ויבואו בני ובנות המצווה להדליק את המשואות.  
כל משואה תאיר מקום או יישוב הנראה מן התצפית שעל גבעת קומי.  
ארים ראשי, אשא עיניי אל ההרים ואראה מה יפה נוף העמק, במשבצות הירוק,  
הצהוב והחום, בגגות היישובים הנפרשים לכל אורכו ובהרים הגבוהים הנישאים בשוליו והעין תראה והלב ירחב.

## משואה ראשונה לכבודה של גבעת חרוד - היא גבעת קומי.

היא צופה אל העמק לכל הכיוונים. היא ראתה מלחמות, מנצחים ומפסידים.  
בראשה היה כפר אריסים ולהם שיח ולו בית גמלים, ובסוף המלחמה מצאו עצמם התושבים נוטשים. מכל ההמולה בנטישת הכפר, על הגבעה עדר של כבשים, ועזים נשאר.  
היו כאן גם ווינגייט עם פלוגות הלילה והיו כאן הפלמ"ח והרבה כבר נכתב וסופר על כך. ובמורדותיה יושבים קיבוצי עין חרוד וכפי שנכתב בשיר אצלנו טוב מאוד.  
**להדלקת המשואה תעלה אָמָה פֶּן - נכדה ונינה לחלוצי ההתיישבות בעמק.**  
**תלווה אותה סבתה - רבקה'לה גור אריה.**

## משואה שנייה לכבודו של כוכב הירדן.

מבצר צלבני בעל עבר מפואר, שצופה על עמק הירדן מראש ההר.  
האתר הוא מקום שאליו אנו חוזרים, בכל פעם שבנערות אנו נזכרים.  
ממנו יצאנו למרוץ הלפיד בחנוכה, אליו נסענו לראות את הזריחה.  
בדרך אליו חקלאי עין חרוד לאורך שנים, מגדלים חקלאות מזנים שונים.  
ומאיר הר ציון, האיש והאגדה, בחר להקים שם את אחוזת שושנה.  
בית וזיכרון לזכר אחותו שנרצחה בדרכה לפטרה.  
**להדלקת המשואה יעלה תמיר בן ציון מתל יוסף. ילווה אותו אביו - שמוליק.**

### משואה שלישית לכבודם של הרי הגלעד.

בכל בוקר עולה השמש מעל הרי הגלעד והיא ההוכחה שהכול ימשיך כאן לעד. הם ניצבים ממזרח בממלכת ירדן, שממנה אפשר להגיע דרך גשר שייך חוסיין. עם חידוש הקשרים בין ישראל והממלכה, כשהיה צורך לתאם דרכי גישה, היה זה ניצן וייס שלנו שעל התיאומים שקד. את הקפה הביאו הירדנים וניצן את מוצרי החלב ועד היום בממלכה נזכרים בניצן ובמוצרי מעיין חלב הטעימים. להדלקת המשואה יעלה איתי נשיא - נכדו של ניצן וייס מיחידת הקישור. תלווה אותו אימו - אורית.

### משואה רביעית לכבוד העיר בית שאן.

כשנה לאחר קום המדינה, קמה בבקעה החמה עיירה קטנה. היא מוזכרת בתנ"ך, היא הייתה עיר מפוארת בתקופת הרומאים, אך הקשר שלנו איתה נוצר עם פנייתו של בן גוריון אל הקיבוצים. מפעלי הקיבוצים שהיו זקוקים לידיים עובדות, פנו אל תושבי העיירה וכך בשטח נוצרו עובדות - דו-קיום בין העיר והסביבה בימים של שקט ובימי מלחמה. וראשי העיר הראשונים היו מעין-חרוד ותל יוסף, וניהלו אותה עם התושבים כתף אל כתף. בשנת 1999 הוכרזה לעיר ואם בישראל, והיא מונה 17.000 תושבים תודה לאל. להדלקת המשואה יעלה איל בן ציון מתל יוסף. תלווה אותו אמו - ציפי.

### משואה חמישית לכבודו של הגלבוץ.

מדרום, כמו חומה מאיימת, בכל הדרו הוא ניצב כבר שנים. עליו נהרגו המלך שאול ובניו על ידי הפלישתים. למרגלותיו נובע מעיין חרוד והיום הוא ירוק ומהווה משיכה לרבים. אך יש עוד שזוכרים לו ימים אחרים, כי סבא שלי ידע לספר על גלבוץ שונה, גלבוץ אחר. עם קיני נשרים וטיפוס על סלעים, עם גבול מאיים עד מלחמת ששת הימים. וגם סיפור אמיתי שנשמע כאגדה על שני עין חרודים שטעו בפסגה. הם היו שבויים צעירים בני חמש-עשרה בלבד וישבו בכלא בחדר מבודד ואחד מהם קיבל סטירה בפנים, כי צחק כשנשאל על ידי החוקר ברצינות: מה ההבדל בין מפא"י ובין הפלמ"ח וגיחך לטעות. להדלקת המשואה יעלה שיזף יוסף. ילווה אותו אביו - ירון.

### משואה שישית לכבוד הכפר גדעונה.

"על כנפי נשרים" מתימן לישראל, הגיעו התימנים, השבח לאל.. בשנת 1949 על בסיס המחנה של עין חרוד ליד המעיין הם הקימו כפר קטן. את שמו הוא קיבל מתוך הסיפור בספר שופטים, על גדעון שנלחם במדיינים. והיום לשם הרחבת הכפר, נתבקשה עין-חרוד לוותר על חלקת פרדס, פינת יקר. והמקום מתרחב ובאות משפחות, ובתים שם צומחים ומצפים לבאות. יש קשר אמיץ עם קבוצה מבני המקום שעובדים איתנו במפעלים יום יום. לצדו של הכפר בפינת חורש מוסתרת, קבורים ראשוני עין חרוד למשמרת, שם העבר וגם העתיד נפגשים ובצמיחת העמק שלנו רואים. להדלקת המשואה תעלה טל פרג. ילווה אותה אביה - גיורא.

### משואה שביעית לכבודו של הכרמל.

מראש התצפית שעל הגבעה, וזה בתנאי שהראות טובה. הרחק לדרום-מערב רואים כמו תמונה, את ההר הירוק כל ימות השנה. הכרמל מוזכר רבות בתנ"ך, כמקור ליופי, ברכה והדר. כסמל לעושרו וטובו של ההר. עליו נבנתה תחנת רדאר כדי לתפוס את ספינות המעפילים, והפלמ"ח ניסה לפוצץ אותה מספר פעמים. חברי עין חרוד שבשבת השחורה נלקחו למעצר, ישבו בעתלית למרגלות זה ההר. ימים רבים עד שהביתה שבו הגברים אל הנשים ואל הילדים. להדלקת המשואה תעלה סהר שביט. תלווה אותה אמה - חנה.

### משואה שמינית לכבודה של גבעת המורה.

גבעת המורה מוזכרת בספר שופטים בסיפורו של גדעון בן יואש, כשהוא במעיין חרוד חונה, והמדיינים בגבעת המורה. הקשר העין-חרודי לגבעה נתחזק יותר דרך הטיולים הארוכים לוואדי סידר. הייתה שם חלקה שהילדים סיקלו בה את האבנים ואליה היו יוצאים הרועים. עם שחר יצאו, עם פת לחם בתרמיל, על הראש כובע וביד חליל, ובערב לעת שקיעה היו מחזירים את העדר הביתה. לפעמים עם טלה רך על כתפיים וחיוך על שפתיים. אחריות גדולה לחקלאים צעירים שאת האדמה כבשו ברגליים ואת העמק הכירו כמו את כפות הידיים. להדלקת המשואה יעלה הָרֶן מן. תלווה אותו סבתו - אודיל כספי.

### משואה תשיעית לכבודו של הכפר נעורה.

נְעוּרָה על שום הגלגל המשמש לשאיבת מים מן הבאר, אבל היום הוא כבר לגמרי כפר אחר. הוא הוקם לפני 500 שנה על ידי שבט זועבייה ככפר פלאחים המתפרנסים מעבודת האדמה.

הקשר בין אנשי הכפר לעין-חרוד משמעותי ונמשך שנים רבות, בעיקר דרך החקלאות, בפרדס, ברפת, בדיר, ובבניין עובדים כל השנים בני נעורה כמובן. כולנו זוכרים כיצד בעשרת ימי קטיף נשברנו מול זריזות הידיים של בנות הכפר, והיה לכולם ברור שעל בנות נעורה לא נוותר, כי הן קוטפות הרבה יותר מהר. יש גם סיפור ואולי אגדה על **חסיין עיָסא** שהיה מבריח עבורנו כבשים מירדן. באחת ההברחות הבחור לא נזהר ונורה על ידי חיילים ישראלים ונפצע. כל מה שהצליח למלמל וזה אותו הציל היה: "מוטקה- עין חרוד, מוטקה- עין חרוד", וכשמוטקה הגיע הוא מיד טיפל ודאג והבחור לבית חולים הועבר, ואחר כך כגיבור חזר אל הכפר.

**להדלקת המשואה יעלה אסף גוטסמן. תלווה אותו אמו - יעל.**

### **משואה עשירית לכבודו של הר התבור נדליק.**

כמו כובע טמבל ועליו בית, כך הוא נראה, מכל מקום ומכל פינה. בכל מקום בעמק בו תימצא את פסגת התבור תראה. עגול כמו קרחת, עתיק בשנים, מקום יפהפה מוקד לטיולים. גם עליו טיפסנו לראות את הזריחה וממנו עין-חרוד נראית קטנה ונחמדה. למרגלותיו הכפר שיבלי שלאחר מלחמת העצמאות לא עזבו, כי שיתפו פעולה עם ההגנה ובארץ נשארו.

היום הוא חלק מ"שביל ישראל" ואנחנו יודעים שתמיד היה כייף בו לטייל.

**להדלקת המשואה תעלה דניאל רוחס. ילווה אותה אביה - דוד.**

יעלה אור המשואות ויאיר כל מקום ויישוב, כל פינה בעמק ובהר ונברך על המוגמר: על כוס קפה במצפה עינינו נישא, ימה וקדמה, צפונה ונגבה, והלב ירחב ויתמלא מיופיו של הנוף של העמק הזה.

שנדע ממרום הגבעה לראות את העתיד ונקווה שיימשך רק לטוב תמיד.

# שאלו שלום ירושלים תהילים, קכב, ו

## על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים ישעיה, סב, ו

את מכתבה של דליה כהן (כרמי) מצאנו ביומן מס' 171 מיום 13 בפברואר 1948. ביקשנו מאילה בשור (כרמי) אחותה של דליה לספר לנו על הרקע למכתב.

דליה, בת עין-חרוד, הייתה סטודנטית צעירה במחלקה לפיזיקה באוניברסיטה העברית על הר הצופים. לאחר הצבעת האו"ם בכ"ט בנובמבר, עם התחלת המאורעות בראשיתה של מלחמת העצמאות, גויסו הסטודנטים והסגל במסגרת ההגנה. דליה נשלחה לעיר העתיקה עם עשר סטודנטיות נוספות, חברות ההגנה גם הן, ב-24 בדצמבר 1947 "לתקופה קצרה", שהתארכה עד ה-10 במאי 1948, ימים אחדים לפני כניעת הרובע היהודי. עד אז הייתה העיר נצורה ורק פעמיים בשבוע הועברה אליה אספקה של מזון, ציוד רפואי, חילופי לוחמים וצוותים רפואיים, באמצעות ליווי בריטי דרך שער ציון.

ברובע היהודי היו שמונה עמדות של ההגנה ואחת של האצ"ל, ודליה נוסף לתפקידה כמורה גם פיקדה על העמדה בבית הכנסת ניסן ב"ק, שחייליה היו אנשי ההגנה ותושבי העיר. מתוך עשר הסטודנטיות שעיימן נכנסה נותרו ארבע בנות, ששירתו ברובע עד חמישה ימים לפני הקרבות האחרונים שבסופם נכנע הרובע. הן יצאו במסגרת חילופי לוחמים וכך גם לא נפלו בשבי (אם כי לשבי נלקחו רק הגברים והנשים והילדים הועברו לירושלים).

וכך כותבת דליה למשפחתה בעין חרוד :

רק שלשום קיבלתי שני מכתבים שנשלחו לפני שלושה שבועות, מזה אתם רואים מה רב הניתוק. כדאי שתשלחו גם יומנים, הם חסרים לי מאד.

התחלתי "לעבוד" עוד בזמן שהיו לימודים, להישאר בירושלים ולהשתמט - לא יכולתי. זה היה אמנם לא קל, נדרשה קצת התאמצות. במשך הזמן גויסו כמעט כל הסטודנטים וכדי לאפשר המשך של לימודים הוחלט על סידור כזה: הסטודנטים של מדעי הטבע ומדעי הרוח יתחלפו ביניהם ב"עבודה" ובלמודים כל שבועיים. היו כאלה שגויסו לגמרי. הראשונים היו צריכים ללמד ה"רוחניים", ואנחנו, "הטבעיים" גויסנו "לעבודה". ביקשו מתנדבים לעיר העתיקה, הלכתי והמחשבה הייתה שזה יימשך שבועיים.

בינתיים האוטובוס מס' 9, העולה לאוניברסיטה "נתן" יותר מדי קרבנות והלימודים הופסקו (אמנם לא באופן רשמי). כפי ששמענו חשבו לקיים סידור שיאפשר לסטודנטים של השנה השלישית והרביעית במדעי הטבע להמשיך בלימודים, אבל לע"ע לא הוצא הדבר לפועל.

שקלתי בדעתי אם נכון הוא הצעד שעשיתי. הן נשלחתי לירושלים לא למטרה זו, ואם אינני לומדת, הרי צריך המשק להחליט מה עליי לעשות. והחשבון הזה קיים לא רק כלפיי, רוב הסטודנטים אינם ירושלמיים.

ובינתיים היה שער יפו סגור ומסוגר, אין יוצא ואין בא. עכשיו אפשר לצאת עם הצבא אבל להיכנס - רק לאחר מאמצים רבים ושונים. הערבים בודקים לחיילים, זה מסוכן.



לא מעט דם נשפך שם. השטח היהודי הולך ומצטמצם. ואיתנו מנוי גמור: עד שלא יבואו להחליפנו לא נעזוב את המקום.

בזמן האחרון הונהג משטר כל-שהוא, נעשים צעדים להסדרת החיים הכלכליים, פתחו מקומות עבודה, כי רוב אנשי העיר העתיקה היו עובדים בירושלים. כיום רואים כבר אנשים עובדים ואסור לאיש לעזוב את המקום בלי אישור. לכשתקום מדינה יהודית צריך שיימצא כאן יישוב חי. לא קלים הם הסידורים כאן. הימים האלה מזכירים לי את ירושלים הנצורה בתקופת הרומאים. אני ממלאה תפקיד של אפסנאית (אקונומית) ובתוקף תפקידי נכנסתי לתוך תוכי העניינים ולמרות בלבול הראש הגדול (מצרכים כמעט שאין והדרישות הן גדולות) אני מוצאת בזה עניין רב.

בעניין ההוראה יש לי הרבה לכתוב אולם עליו למהר וע"כ אכתוב הפעם בקצרה: מורים - על אף מאמצייהם הרבים אינם מצליחים להיכנס. את תוצאות המצב תוכלו לתאר לעצמכם. אני מלמדת בכל יום אחה"צ שלוש שעות בכיתה ב'. בתחילה היה רעש, הבנות באו מלוכלכות, בלתי מסורקות, באפים זבים... באמצעים שונים הצלחתי להכניס בהן שקט וסדר, בכל יום אני בודקת את הראש, הידיים והפנים. מוכן איתי תמיד מסרק, מטפחת אף ומספריים. העבודה היא עבודת פרך בייחוד מפני שאינני רוצה להשתמש בשיטת העונשים שהן כה רגילות לה (בבית הן סופגות מלקות) ואינני רוצה להתרגז. זה עולה לי בכוחות נפשיים רבים. אבל יש שכר לפעולה ואני שמחה על כך. מלבד זאת אני עובדת במועדון עם המבוגרים יותר. החלטתי שאפשר להשליט בהם שקט ואין דבר העומד בפני הרצון. אמנם התלבטתי אם כדאי הדבר, ואולי בשביל להיות חיילים טובים אין צורך במחשבה רבה. אבל ניסיון החבראי שלנו הראה אחרת... ולמרות אי-התמיכה והרפיית הידיים מצד יתר המדריכים התחלתי בעבודה. אני מלמדת פיזיקה בשיעורי ערב לנוער הבוגר (בגיל 17-18). ידיעותיהם אפסיות אבל ההתעניינות מרובה. ואני מארגנת מקהלה. ישנה התקדמות. יודעים כבר לשיר בשקט ואפילו בשני קולות (לֵאט לֵאט לשיח) וכדי שלא יהיה זה רק "לשם שמים" יעצתי לערוך מסיבה שתהיה בעלת תוכן, תעמוד על רמה ותתן דחיפה להמשיך. הדבר היה לפני ט"ו בשבט. הזמן היה קצר נשאר רק שבוע ימים ונאלצנו לעשות יום יום חזרות. הכינותי עם הבנות את הריקוד שהיינו רוקדות בשבועות (הללויה) וכן סידרתי תזמורת של חלילים עם שלושה וארבעה קולות. סידרנו הצגה והופעה של הבנים. אתמול נערכה המסיבה. ההצלחה הייתה למעלה מן המשוער. הילדים קיבלו מילדי ירושלים חבילות דברים טובים עם מכתבים.

מה מוזרים החיים: חברים שרק אתמול דיברת איתם - אינם יותר ואין אפילו פנאי לעכל כל זאת ומוכרחים להמשיך לחיות באופן אינטנסיבי: המערכה הן רק בראשיתה היא. עלינו להתרגל לשְנויות זו...

באשר לי, אני בריאה לגמרי, אלא שאני קצת צרודה ועייפה קצת יותר מדי. נוסף לכל העבודה יש גם קונצרטים מעניינים של יריות. אך אין להתאונן. צריך להודות שסמינר כזה כפי שניתן לי כאן, לא הייתי משיגה בשום מקום. תסלחו על הסגנון המקוטע, כתבתי במהירות עצומה ולא על שולחן.

דליה

## במים בירושלים

משבר המים המאיים עלינו, ככל הנראה לא ירשים את תושבי ירושלים הוותיקים. הם כבר עברו ימים מצמיאים מאלו המדובררים כיום בכל אמצעי התקשורת. מימי קדם סבלה ירושלים ממחסור במקורות מים וכבר בתקופת המקרא עמדה אספקת המים בראש מעייניו של הממסד הממלכתי. נקבת השילוח שנחפרה כנראה בימי המלך צדקיהו נחשבת לפלא הנדסי עד ימינו אלה. בזמן התורכים לא הספיקו בורות המים לתושבי הרובע היהודי ולאחר שכלו מימיהם בקיץ נאלצו לקנות מים מערביי כפר השילוח. מצוקת המים הגיעה לשיאה בימי המצור במלחמת העצמאות. תושבי העיר עמדו בתורים, לא פעם תחת הפגזות, למלא את כליהם במים שחולקו במשורה על פי כרטיסים.

כיום, ההנחיות לחיסכון במים שונות בסגנון ובאמצעים שעליהן הן ממליצות אך העיקרון נשאר בעינו: חבל על כל טיפה.

### מתוך לוח הוראות לשימוש יעיל במים בתקופת המצור על ירושלים.

מנת המים היומית: עשרה ליטרים לנפש.

- א. בישול: נקה את הפרי והירק לפני הבישול ניקוי יבש. אל תבזבז מים בזמן הבישול. את מי הבישול והשטיפה אין לשפוך יש לשמור אותם לשימוש נוסף.
- ב. שטיפת כלים: צמצם את מספר הכלים הנמצאים בשימוש. לפני השטיפה נקה את הסירים והצלחות משיירי האוכל בנייר. הכן שתי קערות, באחת - מי סבון וסודה. בשנייה - מים נקיים לשטיפה סופית. שטוף את הכלים אחת ליום. במי השטיפה הסופית השתמש למחרת היום להכנת מי סבון. במים המשומשים השתמש לניקוי בית השימוש.
- ג. כביסה: השתמש פעמים אחדות באותם המים לכביסה. במי הכביסה המלוכלכים השתמש לשטיפת הרצפות.

**איך מכירים ירושלמי ותיק?** יהודה האזרחי: מתוך ירושלים אשר בחרתי כשהוא ניגש לברז, לא פְּלָאָחַר יד אלא בכוונת לב. פותח ומתבונן בפליאה, והנה מעשה ניסים - מים זורמים. וכשהוא מבקש לרחוץ את פניו, הוא מלחחם תחילה וסוגר את הברז כדי לא לבזבז את הנוזל היקר, ורק אז הוא מסתבן ופותח שוב, בזהירות, זרם דקיק שמספיק להדיח במדויק את הסבון ותו לא. חסכנות למופת. חבל על כל טיפה.

# גן חסכון

## גינה חסכונית בפנים

את כל האמצעים לטיפול בגינה חסכונית במים ניתן לסווג לכמה קבוצות עיקריות:

1. תכנון הגינה
  2. הכנת לוח השקאה
  3. הטיפול בדשא
  4. שימוש בצמחים חסכנים במים
  5. הגדלת מרווחי השקאה
  6. חיפוי
  7. שתילת צמחים חד-שנתיים
- 
1. התכנון - להקטין את שטח הדשא שהוא צרכן גדול במים. לעומת זה להגדיל את שטח צמחי הכיסוי והשיחים ולהמעט בצמחים חד-שנתיים. וכן, לזבל את השטח לפני השתילה.
  2. לתכנן השקאה נפרדת של צמחים עפ"י צריכת המים. ובמיוחד ברז נפרד לחד-שנתיים.
  3. לשתול כמה שיותר צמחים חסכני מים.
  4. דשא: לזבל את השטח לפני השתילה. הזיבול מגביר את אחיזת המים בקרקע ומקטין את חלחולם למי התהום. וכן, לא לאתר בכיסוח ולעומת זה לא לכסח נמוך מדי.
  5. להגדיל לאט לאט את מרווחי ההשקאה. סימן לצורך בהשקאה הוא ירידת מתח בעלים בצהרים (טורגור).
  6. חיפוי באמצעים שונים: קש, שבבים, אבנים ואף עשבים שנעקרו (במקומות שלא נראים).
  7. יש המציעים לשתול צמחי חד-שנתיים בעציצים ולפזרם בגינה בתנאי שהשקאתם תהיה נפרדת מהמערכת של הגינה כולה.

צרכני מים גדולים הם: צמחים עונתיים, ורדים, דשאים ועצי פרי.

אתר משרד החקלאות בנושא גן חסכוני במים: [www.eco-garden.co](http://www.eco-garden.co)

אתר גינות עם צמחי בר חסכניים במים: [www.ginun.com](http://www.ginun.com)

הביאה ליומן רות עופר, תמצית ממאמר מ"לגן ולנוף".

# לאה – המנחה והחברה

”מנחה טובה“ האחרונה הוקדשה ליובלה של לאה גורן.  
לאה, מורה לתלמידיה ומורת דרך לחבריה לעבודה, היוותה דוגמה ומופת  
לעבודה חינוכית מסורה ומתמידה.  
נביא כאן את ברכתה של אראלה ברוידא, שותפה ללאה בעשייה החינוכית.

שני אנשים קבעו את דרכי ואורח חיי בעין חרוד:  
האחד גדעון שותפי והשנייה לאה גורן.  
בבואי מקיבוץ צעיר לא הכרתי את המסורת ועושר החיים הקיבוציים, ובעיקר  
את החינוך הקיבוצי.  
שפרוני, מנהל ביה”ס ייעץ לי לפנות ללאה גורן שתוכל להדריכני ולעזור לי בפתרון  
בעיות שאתקל בהן.  
לא תיארתי לעצמי כמה חשובה הייתה עצה זו.  
פגשתי אישה יפה מאוד, זקופת קומה, מלאת שמחת חיים, בעלת סבלנות ונכונות  
אין סופית להקדיש מזמנה ולהדריך ברוח טובה.  
היא עשתה זאת באופן טבעי, דיברה בגובה העיניים ונתנה תחושה שאפשר  
”לקפוץ למים” ולמלא את המטלות על הצד הטוב ביותר.  
בעצם פתחה לפניי עולם חדש ועזרה לי להתמצא בו ולתפקד כראוי, ועל כך אני  
מודה לה עד היום.  
הרעיון המרכזי של לאה היה להקדיש את כל-כולך לעבודה, מבוקר עד ערב.  
כשחיך משולבים בחיי הילדים, בטיפול בהם, בהוראה, בחינוך. הולכים איתם  
לביה”ס, מלמדים אותם, מאכילים אותם, רוחצים ומלבישים, חוגגים איתם  
ומשתתפים בחוויותיהם, בצערם, בדאגותיהם ובשמחתם. כל ימות השבוע וגם  
בחופשים ובחגים. מקשטים את בתי הילדים, מקבלים את פני השבת, מקריאים  
סיפורים בהמשכים, מטיילים לגבעה, עושים הצגות (לדוגמה - ”משה הנער תעה  
ביער”, שזכה מידי שנה לעיבוד מחודש, ורוקדים איתם בט”ו בשבט את: זום זום  
אביב הגיע, וכו’.  
לאה הייתה מדריכה, אך גם חברה, שותפה ואשת סוד.  
עם השנים לא נס ליחה! היא שמרה על רוח נעורים, ותמיד היה ”כיף” לשהות  
במחיצתה. צחקנו והתבדחנו המון, אך גם דמענו ודיברנו על קשיים וצרות, וזאת  
כאילו הייתה בת גילי.  
בהמשך הפכנו ממורות לספרניות והיו לנו עיסוקים דומים.  
לא פעם, כדי לשבור את שגרת היום הייתי קופצת ללאה בספריית היסודי כדי  
לפרוק איזו מועקה או סתם להחליף חוויות ולצחוק.  
עשינו יחד דברים שונים כחברות בוועדות. השתתפנו בחוגים שהנחמד מכולם

היה חוג תפירה, יחד תכננו, גזרנו ותפרנו בגדים מבגדים שונים, ניסינו להתחרות  
בבלומק'ה ללא הצלחה, אצלה הייתה לאה מחדשת את הגרדרובה תמיד מצבע  
כחול ודומיו, ובדוגמה שנקראה חיים'ס פאסון.  
נסענו לאוהל שרה לספוג תורה וליהנות מעצם הנסיעה, מן ההפסקות עם  
הלחמניות הגדולות והפרי.  
שמחת החיים של לאה והידיעה ליהנות מדברים קטנים הייתה פשוט מידבקת.  
גדולתה הייתה (והוֹנָה) באופן בו התגברה על קשיים אדירים, ואף פעם לא נכנעה  
לצרות.  
תמיד עמדה לצד משפחתה בנכונות מלאה לעזור ולתמוך בעת הצורך, ועם מות  
יוסף אישה, הפכה לראש המשפחה ולמוקד התכנסותה.  
בלאה יש חוסן אדיר והיא מהווה עבורי עד היום דוגמה - בעבודתה, באמהותה,  
בדרך היותה סבתא, בגישתה לחיים ואף בזקנתה ובחולייה.  
ועל כל אלה - תודה  
וכל האיחולים הטובים שבעולם.

אראלה ברוידא

## חושבים שיתופי

# הקרוב האחרון על דגניה

הקרנת הסרט ודיון עם במאי הסרט במועדון חברים

ביום שני הקרוב 25/5/09 בשעה 19:00

כולם מוזמנים

### על הסרט:

"הקרוב האחרון על דגניה": מסמך חשוב

סרטו של יצחק רובין שהוצג בפסטיבל חיפה ומתמודד בתחרות הוא סרט חשוב,  
אשר נותן במה לכל הצדדים השונים שבהתנהלות הקיבוץ ובהיסטוריה שלו  
ומביא את המסע אל ההפרטה של הקיבוץ הראשון בארץ.

# חברים, הפאב נפתח !!!

לכל החברים שלום,

לאחר תקופה ארוכה של "היריון" (שנה וחודשיים), נולד פאב חדש לעין חרוד. הייתי רוצה לספר קצת על הרומן שלי עם הפאב שנמשך כ-4 שנים. כשהתחלתי לפתוח את הפאב, הייתה היענות דלה של הציבור, בין שמונה לעשרה אנשים בערב.

עם הזמן הקפדתי באדיקות לפתוח את הפאב כל יום שישי ולא לוותר על אף שבוע כדי שהציבור ידע תמיד שיש לאן לבוא, להעביר את הערב ולפתוח את הלילה. כעבור שמונה חודשים, הפאב כבר אכלס כשלושים איש בממוצע כל ערב. אנשים היו יושבים עד שעות הלילה המאוחרות לעתים עד אור הבוקר כשהאווירה נעימה וטובה, שמחה ומגבשת.

אחרי הכל אין כמו פאב שכונתי, שהפיצוחים והגבינות ניתנים ללא תשלום והאלכוהול איכותי אך לא יקר, האוכלוסייה בו מגוונת ומונה את כל הגילאים משמונה-עשרה ועד שבעים.

אחת הפעילויות הטבעיות של הפאב הינה גיבוש חברתי, שיחה על בירה ביום שישי בערב זו לא שיחה בחדר האוכל או על המדרכה והרבה מחסומים שמלווים אותנו ביום יום נפרצים ונותנים לזרם לזרום.

משנה לשנה ככל שגברה הפעילות, הפך הפאב למקום מרכזי בערבי יום שישי, אפשר לומר - אפילו סוג של מנהג, "בימי שישי הולכים לפאב ונראה משם...". בפאב התקיימו ימי הולדת ומסיבות מכל הסוגים והוא היווה ממש מרכז חברתי. באפריל 2008 נאלצתי בצער רב לסגור אותו לתקופת השיפוץ של הבריכה אבל כמו שאומר המשפט הידוע "בכל מינוס יש פלוס", אז כאן הפלוס היה כפול ומכופל כי המצטבר של 2007 פלוס ארבעת החודשים של 2008 הניבו כ-15,000 ₪ רווח נקי לפאב ואז החלטתי שבתקופת ההמתנה, אני אוליד כאן פאב חדש לגמרי שיהיה נעים יותר ולא יבייש אף פאב בארץ.

כמובן שזה חייב אותי בהמון עבודה, התרוצצויות ותכנון - החל מעיצוב המקום, הצבעים, בניית פינות הישיבה, שולחנות, מדפים, מטבח חדש וכיסאות נוחים והכול מהכסף שנחסך בפאב, ועם המון רצון לשפר את חווית השהות במקום והמראה הכללי.

לבסוף - לאחר שנה וחודשיים אחרי שסיימתי לבנות, להתקין, לעצב, לחדש את מלאי האלכוהול ולעשות ליטוש אחרון, אפשר לומר שנולד לנו פאב חדש וימים

יגידו אם הקטן הזה עוד גדול יהיה ...  
הרבה תודות להלל דן וגונן בהיר שהחליפו לעתים בימי שישי, לצוות הבנות, רותי,  
מזור ושירה שברגעי העומס היו שם, לעינת שנותנת לי לנהל את הרומן הכפול הזה  
עם הרבה עזרה ורוח גבית וכמובן לציבור באי הפאב שבלעדיהם כל זה לא היה  
קורה.  
עכשיו מה שנשאר הוא להזמין את כל בית עין חרוד לפתיחה החגיגית שתיערך

ב-29 במאי, ערב יום שישי החל מ-22:30  
כיבוד עלינו, מצב רוח עליכם .

נ.ב. אני מחפש שם לפאב , אם יש רעיונות נא הציעו.

ניפגש בפאב,

טל מאור

## נמסר מהמכבסה

שטיחי רגליים וכביסת בעלי-חיים  
נערמו בערימות גבוהות  
מבלי שבעליהם יבואו לקחתם.  
עקב כך הופסקה כביסת שטיחים  
וכביסת בעלי-חיים.

## שעות פתיחת הבריכה לחודש מאי

<u>יום שישי</u>	<u>ימים א'-ה'</u>
6:00 - 8:00 - לשחייני הבוקר	6:00 - 8:00 - לשחייני הבוקר
9:00 - 19:00	9:00 - 14:00
<u>שבת וחג</u>	14:00-19:00
10:00 - 19:00	19:00-20:00 - לשחייני הערב

## שעות פתיחה הבריכה לחודשים יוני - יולי - אוגוסט

<u>יום שישי</u>	<u>ימים א-ה</u>
6:00 - 8:00 - לשחייני הבוקר	6:00 - 8:00 - לשחייני הבוקר
9:00 - 19:00	9:00 - 20:00
<u>שבת וחג</u>	20:00-22:00 - לשחייני הערב
10.00-20.00	

# השחייה ללא מציל אסורה !!!

### לידיעת הציבור

לפניות, בקשות, שאלות, תיאומים וטרטורים  
אפשר לפנות לשרון זוהר  
בין השעות 7:30 עד 15:45 ב ל ב ד !!! (שעות העבודה)  
למספר: 8696 ב ל ב ד !!!



## מצל טוז

לעמית ולאוזי

לנישואיכס

ברכות חמות

להוריק טליה ומאיר

לסביק מאירה ודודו

ולסבתא רבתא יונה גינזבורג

שיהיה בשמחות

## מצל טוז

לזויויאן ויוזל סימאן

להולצת הנכד

ניג

בן לאלן ומארן

ברכות חמות

לכל המשפחות

## מצל טוז

לנגה ולישעיה אמיר

לזיוה ודן כהן

להולצת

הדן-הנכד

אלאן

זר ברכות

לכל המשפחות

## מצל טוז

לחזוה ולצביקי שץ

להולצת הנכד

תאס

בן לדותן וענת

מיטז הזרכות

לכל המשפחות

# יומן תרבות

יומן תרבות של סוף האביב ותחילת הקיץ עם סיכום ימי הזיכרון והעצמאות ומבט לשבועות הקרב ובא.

**טקס יום השואה**, עמד השנה בסימן הילדים בשואה. נגינה ושיר, לצד ריקודים מרגשים של בנותינו בהדרכת טל יוסף והקראת השמות המסורתית, יצרו ערב מרגש, מכובד ורב משתתפים. תודה רבה לצוות המארגן הוותיק והמסור: עליזה דגן, רעיה צימרמן, זיוה אופנהיימר ומירב הדס (פטרו) ותודה לכל מי שלקח חלק בטקס בהקראה, בשירה, בריקוד ובהגברה.

**ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל** התייחדנו כבכל שנה עם זכרם של בנינו וחברינו בטקס מרגש ורב משתתפים בחדר האוכל. השנה התמקד הטקס בדמותו של דובי דביר ז"ל, הוקרן סרט על חייו והוקראו דברים מרגשים שכתבו יובל דביר ומרימי. תודה לצוות המארגן: מיה בריל, נגה אמיר וציפי לסקי, על המסירות, ההתמדה והרגישות הרבה, ותודה לכל מי שלקח חלק בטקס בשירה, הקראה וארגון. תודה לרוני צור וזיוה אופנהיימר על ארגון הטקס בבית הקברות שלנו ולילדי השכונה והחברים שהשתתפו. תודה נוספת לרוני על ההתמדה והנחישות בארגון הזרים לבתי הקברות ולכל מי שעזר במשימה חשובה זו.

**ביום העצמאות** חגגנו עם כל בית ישראל 61 שנה למדינה, כמיטב המסורת הנהוגה אצלנו. **הטקס** במגרש משך אליו כמו בכל שנה קהל רב. גם השנה לצד המסורות הקיימות צצו הפתעות חדשות והרכבים מרעננים. המשואות הוקדשו השנה לנקודות שונות הנראות מהתצפית על גבעת קומי והודלקו על ידי בני המצווה והוריהם. הריקודים הנהדרים והרב-גילאיים חתמו את הטקס והזיקוקים היוו את שיא החגיגה.

ראוי לציין שבטקס יום העצמאות לוקחים חלק מדי שנה, מעל 100 איש. זה מרגש, זה אדיר וזה בכלל לא מובן מאליו...

אי לכך ובהתאם לזאת, רשימת התודות היא ארוכה ומכובדת:

לנלי גרדי, ציפי סהר ושרון בן שלום אשר על ההפקה והארגון, לתום מאור ולעדי אריאל על ההגברה והתאורה, לחשמלאים על אורות החג הנהדרים, לאוולין וחנה שביט שסייעו בארגון המגרש.

לזמרים: ציפי, ירון ואבשלום, לקריינים הנפלאים והנאמנים צביקי נור ורותי פניאל, ולרוני צור על כתיבת הטקסט למשואות.

לטל יוסף על ריקוד "מגש הכסף" ולרקדני "הלהקה": צ'אי ודליה שגיא, דני זוהר, עירית בהיר, רבקה בן רפאל, רותם צוקר, חן בן אנוש, רותי סרבסטיין, גליה פומיניך, חני יוהנסון, לי מאור ושרון בן שלום.

לאליה לוריא על ריקוד ההורה המדהים, לירין דורון ולרקדניות: בר, אביבית, נעם  
גרדי, אור גיארי, חמד מדינה, סהר שביט, טל פרג, תמנה שפירא.  
לעפרי שמאלי על ריקוד ילדי א'-ג' המקסים וכמובן לילדים עצמם. לרקדני הדה"ו על  
הריקוד "אור" בהובלת נגה שני, לילדי הגן והגנון ולשושן מדינה, לכיתת הבר- מצווה  
בהדרכת עדי דור ותומר סהר. ולסיום, לאודי ואסנת וילדי הזח"ט-שכונה על כל  
העזרה הלוגיסטית. תודות נוספות לגיורא פרג על מופע הזיקוקים המהמם ולעפרי  
גרדי על מודעת החג ועל מגזרות הנייר המקסימות בחדר האוכל.

**ערב השירה-בירה** היה מוצלח מאוד והייתה אווירה מצוינת. שוב נהנינו מההובלה  
של יאיר ברזילאי שהפליא בכישרונו לסחוף מבוגרים וצעירים לשירה אדירה וגם  
לריקודים, רכבות ושאר רגעים נדירים, עד אמצע הלילה. תודה לכל מי שבא ולקח  
חלק בערב. תודה לעידית צפדיה ולאסתר ושרית גרינגס על הארגון וההפקה. לאנשי  
הבר: שי זוהר, שהם צפדיה וחן בן אנוש ולכל מי ששם יד, ולרעות שפרן על הקישוט  
והסיוע בכל.  
למחרת אחה"צ נפגשנו **בהפנינג העצמאות** על דשא חדר האוכל עם מתקנים מתנפחים  
ובית קפה עתיר עוגות וקלוריות. היה נעים, מהנה ושמח. תודה שוב לרעות על העזרה,  
לילדי השכונה על העזרה בהפעלת המתקנים והמכונות וכמובן לדפנה האחת  
והיחידה.

את **ל"ג בעומר** חגגנו השנה באירוע רב משתתפים בגן הירוק. בילינו אחר הצהריים  
עם פיצות, מדורה, מוסיקה ומשחקי נופש פעיל. היה מהנה ועליו, טעים ונעים.  
תודה לכל מי שהשתתף ולכל מי שנתן ידו בעזרה לפני ובמהלך האירוע, כן ירבו.

בסוף השבוע הבא נחוג את **חג השבועות**. ערב החג יחול ביום ה' 28/5 ובתכנית  
ארוחת ערב חלבית חגיגית בחדר האוכל ולאחריה טקס על הדשא.  
ביום שישי 29/5, נחוג את פתיחתו המחודשת של הפאב, בדיסקו עם די גיי עידאנס.  
במהלך השנה האחרונה השקיע טל מאור זמן וכשרון רבים בשיפוץ, חידוש ובניה של  
הפאב המחודש שבהחלט עבר מתיחת פנים רצינית לרווחת כולנו. זה המקום להודות  
לטל ולאחל הצלחה בהפעלת הפאב.

את **הפנינג השבועות** נקיים במוצאי שבת 30/5 אחה"צ, במתכונת ענפים מארחים  
בחורשת השלושים ובענפים עצמם ונחתום אותו במופע שקיעה באורווה.  
ולכל השואלים: "מה עם אירוע פתיחה לברכה?". ובכן, בשל עומס החגים  
והאירועים החלטנו לדחות זאת מעט ויש בכוונתנו לקיים אירוע פתיחה באמצע יוני  
שישולב גם עם אירוע ההתרמה של כתר ז'. נשמח למתנדבים לעזרה בארגון.  
עד כאן להפעם, שבת שלום

יובל ונגה